Stichting Vakinformatie Siergewassen - Leiden
Tekst: Margareth Hop, PPO Boomkwekerij **Foto's:** PPO Boomkwekerij

Grote oogst aan nieuwe Buddleja

De sortimentsvernieuwing in *Buddleja* zit in een stroomversnelling. PPO testte het sortiment *B. davidii* en licht een tipje van de sluier op over de nieuwste rassen.

Bij de pastelkleurige vlinderstruiken scoort 'Sunkissed' het beste.

Over vlinderstruiken zijn de meningen verdeeld. Bij insecten en tuiniers zijn ze zeer geliefd, maar natuurbeheerders zijn er minder blij mee omdat *B. davidii* zich flink kan uitzaaien. In Nederland zien we dat soms in steden, maar daarbuiten veel minder. Wij hebben nauwelijks natuurgebieden met de droge, stenige omgeving waar *Buddleja* zich graag vestigen.

In België, Engeland en de Verenigde Staten is dit wel een probleem. De afgelopen jaren is er daarom zeer druk veredeld in *Buddleja*, gericht op het maken van steriele planten, die zich niet uitzaaien. Dit lukt meestal door verschillende soorten met elkaar te kruisen. Hierdoor zijn steeds meer hybriden in de handel, nadeel is echter dat deze soms minder winterhard zijn dan zuivere *B. davidii*.

Blauwer en roder

Sommige bloemkleuren waren door veredelaars al op een hoog niveau gebracht. Zeer goede witbloeiende zoals 'Dart's Ornamental White' en zuiver rozebloeiende als 'Pink Delight' hadden we al. Maar voor liefhebbers van pastteltinten blijkt de wat recentere 'Sunkissed' de beste.

Er is nog steeds een wedloop gaande om welke *Buddleja* het blauwst bloeit. Op dit moment wordt die wedloop gewonnen door 'Ellen's Blue'. Zuiver rood zit alleen in tropische *Buddleja*, maar wijnrood en rozerood zijn er wel. Dat hadden we al in 'Summer Beauty', maar de recente Amerikaanse 'Miss Ruby' en 'Miss Molly' en de Engelse 'Lonplum' (Sugar Plum) zijn nog iets roder. De beste geteste dieppaarse is 'Dart's Purple Rain'.

'How low can you go?'

In het *Buddleja*-sortiment worden compacte cultivars veel gevraagd voor kleine tuinen en als vakbeplanting. De brede 'Pink Spread' en vrij kleine 'Nanho Blue', 'Nanho Purple' en de zeer compacte 'White Ball' deden het nog steeds goed in de keuring. Een tiental jaren geleden kwam een serie Engelse cultivars naar Nederland, die opvielen door hun compacte opgaande habitus en grote, helder gekleurde bloemtrossen. Hiervan scoorden 'Pyrkeep' – de compacte versie van 'Black Knight' - , de witte 'Markeep' en rozerode 'Peakeep' hoog, al zijn het niet de meest winterharde rassen.

Op dit moment komen er veel Amerikaanse cultivars naar Europa, die nog weer compacter zijn, zoals series >

Stichting Vakinformatie Siergewassen - Leiden

met merknamen Flutterby of Free Petite. Sommige kunnen zelfs meerjarig als potplant worden gebruikt. Omdat deze rassen zo recent en soms nog niet in Europa zijn, heeft PPO ze nog niet gekeurd. De meeste zijn steriel en zeer compact. Ook de Lo And Behold!-serie, met onder meer 'Blue Chip' en 'Ice Chip' is compact en steriel. 'Valbud3' (Lilac Chip) uit deze serie was beste nieuwigheid op Plantarium 2011.

Hines nurseries uit Amerika geeft de Bloomastic-serie uit met cultivarnaam 'Hinebud...' met een nummer. Deze planten zijn compact en steriel en komen uit complexe kruisingen waarin *B. davidii* maar een kleine rol speelt. Wat dat betekent voor de winterhardheid is nog onbekend. Ook compact is de Buzz-serie van Thompson en Morgan, te herkennen aan de cultivarnamen die met 'Tobud....' beginnen. Uit België komt de Argus-serie, met een witte en een paarse compacte soorthybride. Op de markt voor visueel aantrekkelijke producten zullen al deze rassen de komende jaren een plaatsje moeten bevechten.

Bijzondere Buddleja

Voor wie iets bijzonders wil zijn er nog enkele andere typen beschikbaar. Zowel 'Camkeep' als 'Dartmoor' hebben hele grote vertakte bloemtrossen. Er bestaan meerdere bontbladige rassen, maar het is nog de vraag of die veel beter zijn dan de bekende 'Harlequin', die vaak terugslaat naar groen. Andere beschikbare bladkleuren zijn het geelgroen van de nieuwe 'Buddma' (Moonshine) en het bronzen jonge blad van 'Burgundy'.

Voor wie veel vlinders wil zien is het gunstig om de bloeitijd van vlinderstruiken over de hele zomer te spreiden. Met snoei is de bloeitijd te sturen, maar ook met de cultivarkeuze. Vroege bloeiers zijn onder meer 'Border Beauty', 'Nanho Blue' en 'Nanho Purple'. De extra late bloeitijd van 'Autumn Beauty' is zo opvallend, dat de plant er een 's' voor kreeg in de keuring. <

'Dart's Ornamental White' is een rijke, witbloeiende cultivar.

Het oudere ras 'Pink Spread' doet het nog steeds erg goed.

ONDERZOEK

Rassenproef Buddleja

Van 2004-2011 hebben in Boskoop twee rassenproeven met *Buddleja davidii* gestaan: eerst een Nederlandse proef, en daarna het Nederlandse deel van de Eurotrial *Buddleja*. De proeven waren vooral bedoeld om de nieuwere rassen te beoordelen en te vergelijken met het standaardsortiment. Daarom zijn de rassen meerdere malen gekeurd door de KVBC. In Dendroflora 48 is het volledige keuringsrapport verschenen.

Resultaten keuringen Buddleja

BO	Cultivar	Bloemkleur (RHS-code)	Trosvorm	Vlinders	Opmerkingen
0	*B. davidii* 'Adokeep' PBR (Adonis Blue)	donker paarsblauw (89c-93a)	middelgroot	+-	Compact maar onregelmatige habitus
0	*B. davidii* 'African Queen'	donker rozepaars (83b)	middelgroot, dicht	+-	Grote losse plant, overtroffen door 'Black Knight'
S	*B. davidii* 'Autumn Beauty'	licht lila (85a)	groot	++	Struik los en wild, S wegens late bloei
*	*B. davidii* 'Black Knight'	donker paars-purper (83a)	middelgroot, dicht	+-	Bijzondere bloemkleur. Habitus en gezondheid niet super
*	*B. davidii* 'Blue Horizon'	donker paarsblauw (93b)	lang	+	Mooie bloemen, habitus wat grof
**	*B. davidii* 'Border Beauty'	midden rozepaars (81b)	lang	++	Mooie kleur, rijke bloei, een van de vroegst bloeiende
0	*B. davidii* 'Burgundy'	purperroze (77a)	smal	+	Donker blad, maar plantvorm en bloei niet mooi.
**	*B. davidii* 'Camkeep' (Camberwell Beauty)	middenpaars (82b)	sterk vertakt	+	Zeer grote vertakte bloemtrossen op compacte plant. Matig winterhard.
**	*B. davidii* 'Dartmoor'	midden violet-paars (81c)	vertakt	+	Zeer grote vertakte bloemtrossen
***	*B. davidii* 'Dart's Ornamental White'	wit	lang, smal	+	Brede struik met rijke bloei
*	*B. davidii* 'Dart's Papillon Bleu'	licht blauwpaars (92b)	groot, breed en dicht	+	Trossen zeer dicht bezet met kleine bloemetjes
**	*B. davidii* 'Dart's Purple Rain'	diep violet (81a)	compact	++	Lage, brede struik met rijke bloei
0	*B. davidii* 'Ecolonia'	lila (87b)	lang en smal	+	Lijkt op wilde Buddleja
0	*B. davidii* 'Empire Blue'	paarsblauw (90a-94a)	lang en smal	+-	Wat vorstgevoelig, losse habitus, niet meer de blauwste
0	*B. davidii* 'Fascinating'	lila-roze (76a)	zeer lang	++	Grof, overtroffen door 'Pink Delight'
0	*B. davidii* 'Foxtail'	licht blauwpaars (91a)	groot en dicht	++	Trossen groter dan van 'Dart's Papillon Bleu', maar losse open habitus
0	*B. davidii* 'Kalypso'	middenpaars (82b)	groot	++	Dichte bloeiwijze, losse struik
0	*B. davidii* 'Les Kneale'	bijna wit (76d)	smal	+	Er zijn betere witte
*	*B. davidii* 'Markeep' (Marbled White)	wit	groot, dicht	+-	Compact met grote bloemtrossen. Ondanks "marbled" is het blad niet bont.
*	*B. davidii* 'Nanho Blue'	midden paarsblauw (88b-90b)	smal	++	Compacte plant; breed toepasbaar.
**	*B. davidii* 'Nanho Purple'	paars (81a)	smal	+	Bij jaarlijks snoei opvallend plat; mooie bloemkleur.
0	*B. davidii* 'Niche's Choice'	rozepaars (81b-82b)	compact	++	Grof en niet bijzonder
0	*B. davidii* 'Nike'	lichtpaars (84a)	lang	+	Zeer winterhard, maar onregelmatige struik
0	*B. davidii* 'Notbud' (Masquerade)	middenpurper (77a-80a)	middelgroot	+-	Blad groen met een lichtgele rand, slaat vaak terug naar groen
0	*B. davidii* 'Orchid Beauty'	lichtpaars (87c)	middelgroot, dicht	+	Te losse grove habitus
*	*B.* davidii 'Peakeep' PBR (Peacock)	midden rozepaars (81a)	groot, compact	+-	Compact en rijkbloeiend, opvallend frisgroen blad
***	*B. davidii* 'Pink Delight'	roze (74c)	zeer groot	+	Stevige struik, prachtige trossen
*	*B. davidii* 'Pink Perfection'	midden purperroze 77b	groot	+-	Bloemetjes iets groter en donkerder roze dan van 'Pink Delight'
***	*B. davidii* 'Pink Spread'	fel roze (74b)	groot	+	Lage, brede, sierlijke plant, rijke bloei en mooie kleur
0	*B. davidii* 'Potter's Purple'	paars (86b)	lang en smal	+-	Weinig bijzonder
**	*B. davidii* 'Pyrkeep' (Purple Emperor)	donker paars (83b)	lang, compact	+	Compact en rijk bloeiend
0	*B. davidii* 'Raspberry Wine'	donker paarsroze (74a-81b)	middelgroot	+-	Losse habitus, kleur mooi, maar verbleekt.
0	*B. davidii* 'Royal Red'	purper (77a)	groot	+	Struik valt open
0	*B. davidii* 'Southcombe Splendour'	midden paarsblauw (90c)	kort en compact	+-	Los en open
**	*B. davidii* 'Summer Beauty'	purperviolet (87a-80a)	lang en slank	+-	Compact, en nu nog de felst rozerode
***	*B. davidii* 'Sunkissed'	lichtpaars (87c)	lang en dicht	+	Grote trossen in pasteltint, bloeit rijk en lang
0	*B. davidii* 'White Bouquet'	wit	middelgroot	+-	Kleinere tros dan andere witte
0	*B. davidii* 'White Profusion'	wit	groot, middelbreed	+	Te grove plant
0	*B. davidii* 'White Spread'	wit	slank, vaak plat	+	Breed en compact, maar groter dan 'White Ball'
**	*B.* davidii 'White Wings'	wit	smal, middelgroot	++	Mooie regelmatige habitus
*	*B.* 'Ellen's Blue'	paarsblauw (89d-94b)	klein en compact	+	Op dit moment de meest blauwe Buddleja
0	*B.* 'Glasnevin Blue'	licht blauwpaars (91b)	lang en smal	+	Losse open habitus
*	*B.* 'Silver Lilac'	middenpaars (82b)	middelgroot en breed	+	Volle struik, bloem aparte pastelkleur
0	*B.* x *weyeriana* 'Flower Power' (Syn. 'Bicolor')	donker roze (80c) met gele ondertoon	middelgroot	+	Grove habitus, kleur wordt niet algemeen gewaardeerd
**	*B.* 'White Ball'	wit	kort, compact	+-	Zeer compact, (mannelijk) steriel.

BO=Beoordeling: 0=vervallen (er zijn betere planten met dezelfde eigenschappen), S=voor speciale doeleinden, *=goed, **=zeer goed, ***=uitmuntend.

Vlinders=lokkracht: +- = matig, + = hoog, ++ = zeer hoog. Bepaald dmv vlindertellingen.